

Spis treści

Od Autora	XI
Wstęp	XIII
Wykaz skrótów	XIX
Wykaz literatury	XXIII
Materiały internetowe	XXXIX
Dokumenty	XLI
Wykaz orzecznictwa	XLIII
Rozdział I. Przesłanka ochrony bezpieczeństwa państwa	1
§ 1. Uwagi wstępne	1
§ 2. Problemy natury terminologicznej	3
I. Pojęcie „bezpieczeństwo”	3
II. Kategoria „zagrożenie”	6
III. Podmiot i przedmiot referencyjny bezpieczeństwa	8
§ 3. Kategoria „bezpieczeństwo państwa” w naukach o bezpieczeństwie	10
I. Zakres przedmiotowy pojęcia „bezpieczeństwo państwa”	10
II. Żywotne interesy państwa w zakresie bezpieczeństwa	14
III. Elementy składowe bezpieczeństwa państwa	17
IV. Zagrożenia bezpieczeństwa państwa	20
§ 4. Pojęcie „bezpieczeństwo państwa” w ujęciu nauk prawnych	24
§ 5. Pojęcie „bezpieczeństwo państwa” w orzecznictwie strasburskim	29
Rozdział II. Limitacja jako podstawowa instytucja ograniczania praw człowieka	33
§ 1. Podstawy prawne i istota limitacji	33
§ 2. Elementy klauzuli limitacyjnej w EKPC	34
I. Test legalności	34
II. Test celowości (cel prawowity)	46
III. Test „konieczności w demokratycznym społeczeństwie”	52
§ 3. Specyfika zagrożeń terrorystycznych a dopuszczalny zakres limitacji praw i wolności człowieka	61
§ 4. Podsumowanie	75

Rozdział III. Derogacja jako wyjątkowa instytucja ograniczania praw człowieka	79
§ 1. Podstawy prawne i istota derogacji	79
§ 2. Niebezpieczeństwo publiczne zagrażające życiu narodu	85
§ 3. Elementy klauzuli derogacyjnej	97
I. Ogólna struktura klauzuli derogacyjnej	97
II. Formalnoprawne przesłanki dopuszczalności derogacji	98
1. Proklamacja stanu nadzwyczajnego	98
2. Notyfikacja	100
III. Substancjalne przesłanki dopuszczalności derogacji	102
1. Test konieczności	103
2. Test legalności prawnomiędzynarodowej	111
3. Test niedyskryminacji	114
§ 4. Niederegowalne prawa i wolności jednostki	117
§ 5. „Wojna z terroryzmem” a dopuszczalność derogacji zobowiązań wynikających z EKPC	119
§ 6. Podsumowanie	130
Rozdział IV. Wybrane zagadnienia	135
§ 1. Wprowadzenie	135
§ 2. Prawo do użycia siły śmiertelnej wobec osób zagrażających bezpieczeństwu państwa	136
I. Uwagi wstępne	136
II. Zakaz umyślnego pozbawienia życia z art. 2 EKPC	138
III. Wymóg adekwatnego i skutecznego urzędowego śledztwa	151
IV. Podsumowanie	154
§ 3. Zakaz tortur i nieludzkiego traktowania w dobie „wojny z terroryzmem”	155
I. Konwencyjny zakaz tortur i nieludzkiego traktowania	155
II. Techniki przesłuchań i traktowanie osób podejrzanych o terroryzm	157
III. Deportacja cudzoziemców zagrażających bezpieczeństwu państwa	161
IV. Podsumowanie	176
§ 4. Zakaz arbitralnego pozbawienia wolności osób podejrzanych o terroryzm	178
I. Konwencyjny standard pozbawienia wolności z art. 5 EKPC – wprowadzenie	178
II. Poziom „uzasadnionego podejrzenia” z art. 5 ust. 1 lit. c EKPC	179
III. Prawo do niezwłocznego postawienia przed sądzią (art. 5 ust. 3 EKPC)	183

IV. Dopuszczalne pozbawienie wolności cudzoziemca (art. 5 ust. 1 lit. f EKPC)	188
V. Gwarancja <i>habeas corpus</i> z art. 5 ust. 4 EKPC	192
VI. Pozbawienie wolności ze względów bezpieczeństwa (<i>security detention</i>)	198
VII. Zakres dopuszczalnej derogacji zobowiązań z art. 5 EKPC	201
VIII. Podsumowanie	205
§ 5. Granice prywatności jednostki w kontekście inwigilacji	208
I. Problem inwigilacji	208
II. Artykuł 8 EKPC i zakres chronionej prywatności jednostki	210
III. Ingerencja w prawo do poszanowania życia prywatnego i korespondencji	212
IV. Legalność stosowania środków inwigilacyjnych	214
1. Podstawa prawna	214
2. Wymóg przewidywalności prawa	217
3. Ochrona przed nadużyciami ze strony władzy państwowej	218
V. Proporcjonalność ingerencji w prawo do poszanowania życia prywatnego	224
VI. Zakres dopuszczalnej inwigilacji w świetle orzecznictwa ETPC	227
VII. Podsumowanie	231
§ 6. Restrykcje związane z wykorzystaniem informacji niejawnych a rzetelność postępowania sądowego	234
Podsumowanie	243
Indeks rzeczowy	253